

СЕКЦІЯ 1. РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРИ МОДЕРНІЗМУ

SECTION 1. REGIONAL DIMENSION OF THE ARCHITECTURE OF MODERNISM

НЕВІДОМІ СТОРІНКИ
ЧЕРНІВЕЦЬКОГО МОДЕРНІЗМУ.
ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ
І ДОЛІ МИТЦІВ

UNKNOWN PAGES OF MODERNISM
IN CHERNIVTSI.
HISTORICAL MEMORY
AND DESTRUCTION OF ARTISTS

Світлана Біленкова, Київ, НУБА

Svitlana Bilenkova, Kyiv, NUCEA

Протягом декількох десятиліть міжвоєнного періоду XX ст. (1920–1940-х рр.) прикордонні Чернівці неодноразово змінювали політичний устрій, стаючи містом, приналежним до різних державних утворень: декілька разів входили до складу королівської Румунії (були одним з найважливіших культурних центрів королівства) та до складу радянської країни (як своєрідний культурно-мистецький «острів» європейської ментальності). Це звичайно відображалось у містобудівній політиці тогочасних Чернівців: від першочергових заходів щодо заміни зовнішнього рекламного оздоблення містобудівного середовища, його художньо-естетичного забарвлення та образності ландшафту, — до створення абсолютно нових, передових на той час тенденцій в переосмисленні можливостей культурного потенціалу цього унікального міста. При цьому художні закономірності, притаманні першокласній еклектичній та сецесійній забудові

For several decades of the interwar period of the twentieth century (1920–1940's) the border towns of Chernivtsi repeatedly changed the political system, becoming a city belonging to different state formations: several times were part of the Royal Romania (one of the most important cultural centers of the Kingdom) and the composition of Soviet Ukraine (as a kind of cultural — treatment «island» of European mentality). This was usually reflected in the urban planning policies of Chernivtsi at that time: from the immediate measures to replace the external advertising of the urban environment, its artistic and aesthetic color and imagery of the landscape — to create absolutely new, advanced trends at that time in redefining the potential of the cultural potential of this unique city. At the same time, the artistic laws inherent in the first-class eclectic and secessionist construction of Chernivtsi at the beginning of the twentieth century, and

Чернівців початку XX століття, а відтак і міжвоєнного періоду, свідомо ігнорувалися. Але цілісність ансамблевої забудови міста при цьому не порушувалася. Містобудівний простір міста щоразу формувався за новими принципами, притаманними офіційній політиці новоутворених держав.

Цей складний і неоднозначний період в історії Буковинської столиці можна охарактеризувати двома надзвичайно цікавими містобудівними об'єктами. Це колишній Палац короля Мігая (Культурний центр Румунського народного дому, збудованого протягом 1937–1939 рр. за проектом бухарестського архітектора Хорія Крянге на Театральній площі) та комплексна висотна будівля наукової університетської бібліотеки (автори оригінального проекту та проекту реконструкції радянських часів невідомі), завершення будівництва якої відбулося вже у радянські часи, на поч. 1950-х рр. Історія будівництва цих об'єктів яскраво ілюструє стрімкий розвиток і одночасну обірваність розквіту європейського модернізму у Чернівцях. Відсутність наукової систематизації архітектурних та містобудівних досліджень, упередженість ставлення до спадщини цього періоду у Чернівцях привели до того, що Державного Реєстру об'єктів культурної спадщини національного значення України досі не увійшов жодний хрестоматійний об'єкт чернівецького модернізму.

Модернізм в Україні — надзвичайно цікавий і унікальний у своїй різноманітності. Систематизація його спадщини потребує глибокого наукового аналізу, переосмислення багатьох історичних фактів, неупередженості та об'єктивності.

thus the interwar period, were deliberately «ignored». But the integrity of the ensemble building of the city was not violated. Town-planning space of the city was formed on the basis of new principles inherent in the official policy of the newly formed states.

This complex and controversial period in the history of the Bukovyna capital can be called two extremely interesting city-building objects: the former Palace of King Migaia (Cultural Center of the Romanian Folk House, built during 1937–1939 under the project of the Bucharest architect Horia Kryang on the Theater Square and the complex high-rise building the scientific university library (the authors of the original project and the project of reconstruction of the Soviet era are unknown), the completion of which was already in the Soviet times and History of Build The absence of a systematic systematization of architectural and urban studies, a counterweight to the heritage of this period in Chernivtsi, has led to the fact that the State Register of Cultural Heritage of National Importance of Ukraine is still absent did not enter any textbook object of Chernivtsi modernity.

Modernism in Ukraine is extremely interesting and unique in its diversity. The systematization of its inheritance requires a profound scientific analysis in redefining historical facts and the impartiality of objective analysis.